

INAUGURACIÓ SALA DAMIÀ MOLLÀ DE LA BIBLIOTECA MUNICIPAL DE BOCAIRENT

Sr. Batlle, amic Damià Mollà, senyors Regidors, representants d'Entitats Culturals i Associacions del poble i de la Comarca, familiars i amics de Damià i resta de públic en general. Benvinguts totes i tots a aquesta sala noble de la casa dels Julians avui transformada en Sala Damià Mollà de la Biblioteca Municipal de Bocairent.

Com a President del Centre d'Estudis Locals però sobre tot com amic de Damià és una gran satisfacció poder presentar aquest acte.

Començaré per intentar fer una xicoteta biografia que ens apropa a Damià Mollà persona i al Damià Mollà professor universitari i escriptor.

Damià naix a Bocairent i ací viu fins que marxa al col·legi dels Franciscans d'Ontinyent a fer el batxillerat. Estudia dues carreres Econòmiques i Dret a Barcelona i València. Econòmiques perquè li agradava i Dret perquè en casa pensaven que era una carrera més de profit.

Acabades les carreres, Josep Vicent Marqués, el seu mestre, amic i company de treball, el convida a entrar de professor de Sociologia a la nova facultat d'Econòmiques de València. Ha de fer, primer, un estudi sobre el Blasquisme, llegint un munt de llibres sobre la República i fins entrevistant a París a Julio Just, President de la República Espanyola a l'exili o en Madrid a José Mª Gil Robles, fundador de la C.E.D.A.. L'estudi va resultar molt bo i Marqués l'admet al Departament de Sociologia de la facultat d'Econòmiques on ha estat fent classes durant 35 anys.

Als seus vint i tants anys Damià, com tocava en aquell tardofranquisme, és un revolucionari intel·lectual i estèticament. Cabells llarg ulleres de pasta, pantalons acampanats... i apuntat a totes les mogudes: marxisme, valencianisme, ecologisme, etc. etc. El 1970 Damià és un dels fundadors de Germania Socialista, partit marxista, no totalitari i valencianista que el 1972

publica el seu manifest, “La classe treballadora davant l’opressió al País Valencià com a poble”. Junt a Lluís Mayor ve a Bocairent a presentar el partit i Déu sap que li dirien al Retor per a que es deixara fer proselitisme en la mateixa casa Abadia. A les amigues del poble es regala discos de Raimon i a València aconsegueix que els seus amics “Lluís Miquel i 4 Z” actuen al Col·legi dels Jesuïtes, poc després de que, per haver dedicat, al Cine Artís, la cançó l’Arbre al Generalíssim acabaren en la presó.

El 1971 projecta, junt a Marqués, Cèlia Amorós i Empar Losilla, una acció directa per a entre els tres salvar el Saler i consistent en tirar herbicida sobre la gespa del flamant Camp de Golf del Saler. Marqués marxa a Altea, per a que hi haguera algú per a contar-ho en cas de detencions i amb el “600” de Damià arriben al camp de batalla i abans de poder començar l’ecosabotage de forma imprevista i automàtica es posen en marxa els aspersors de rec i els improvisats ecologistes, creuen que el han descobert i fugen esbalaïts cap al “600” i cap a València”.

L’Asociación Española para la Ordenación del Territorio (AEORMA), considerada la primera associació ecologista de l’Estat Espanyol, celebra el seu primer Congrés a Benidorm i Damià fou el primer secretari al País Valencià, junt a Marqués, Josep Guia, Just Ramírez, Trini Simó, Víctor Fuentes, Salvador Salcedo o Carmen Alborch.

Però en cap moment Damià oblida el poble que l’ha vist néixer i així ho demostren articles publicats a la premsa com L’Industrialisme de la Mariola de Las Provincias de 1974, on reclama reconeixement per a la indústria tèxtil sorgida al voltant de La Mariola, reclama una rehabilitació integral del Barri Medieval i critica el Premi atorgat a l’emblaquinat massiu dels sillars de pedra i el cossiols amb geranis que feien cada vegada mes andalús un barri que com ell diu “és una moreria, amb retocs de gòtic català... amb restes de fortificacions gòtiques i reixes del XVII barroc. Era puix, aquell.. “Un premi a la millor desfiguració de nostra història arquitectònica...”

Pel anys vuitanta Damià és un membre actiu d’aquella aventura cultural valencianista que fou l’”Associació Cultural Bekirent”.

I el 1985 al diari “Levante”, Damià tornava a parlar del seu poble i ho feia demanant la dimissió d’un alcalde i d’un Ajuntament de Bocairent que saltant-se les seues propies lleis enderrocava la casa Ibàñez, l’actual edifici

Ruralcaixa. En aquest article Damià parla de les cases senyorials que hi quedaven al poble i al parlar de la que enfronta als Estudiants diu: "La de la Plaça, ves per on ! m'atreu més, però d'una manera màgica, quasi terrorífica. Suppose que la seua concepció i els lleons de les portes tenen alguna relació amb la imatge que garde de la infantessa...". La que se li oblida nomenar és aquesta en la que estem ara.

Però l'any 1984, quasi deu anys després d'acabar la Dictadura, Damià intenta publicar, al Programa de Festes, un article titulat "Moros i Cristians, entre el Romanticisme i el fet Nacional" i una inculta Junta del Programa de Festes veient que no entenen el que diu el seu escrit l'envien a l'Undef i l'assessor legal, tot i reconèixer que l'article no era perillós...(perillós per a qui ...?), recomana no publicar-lo. I no es publica i cal cercar altres mitjans i el 1985 surt a l'especial de Festes del diari "Ciudad" d'Alcoi, transformant-se en un escrit bàsic per als historiadors i els sociòlegs dels Moros i Cristians.

També ha estat Damià lligat a la cultura de la nostra comarca per mig de Institut d'Estudis de la Vall d'Albaida (l'I.E.V.A.), ja que ha estat un parell de vegades membre del Jurat dels Premis IEVA i va fer la Ponència de Clausura del III Congrés de l'IEVA celebrat el març 2010 en l'Olleria.

Però una de les principals tasques del professor Mollà ha estat escriure sobre sociologia : Junt amb Josep Vicent Marqués i Salvador Salcedo publica el 1974 el llibre "La sociedad actual" per a l'Editora Salvat de Barcelona. El 1979 publica en Fernando Torres Editor, "Estructura y dinamica de la poblacion del Pais Valenciano", amb pròleg d'Amado de Miguel i el I Premi Fontana Rosa d'assaig de la Editorial Prometeo, "El País Valencià com a formació social". Però el llibre més conegut i polèmic l'escriu junt al seu cunyat Eduard Mira i fou Premi Octubre 1986 en la seua modalitat de "Premi Joan Fuster" d'assaig i és "De impura natione" subtitulat "El valencianisme un joc de poder", editat per Edicions 3 i 4 de València i en el que plantegen una tercera via per al valencianisme polític i que va tindre la seua presentació a Bocarent per voluntat expressa de Damià.

Feia ja uns anys que l'amic Damià tenia clar que la seua Biblioteca particular havia de posar-se a disposició del poble de Bocarent com una part

més de la Biblioteca Municipal. Una vegada en marxa el Consell Municipal de Cultura i amb la posterior creació del Centre d'Estudis Locals (el C.E.L.de Bocairent), va entendre Damià que es donaven les circumstàncies adequades per a fer la donació. L'Ajuntament va acceptar el llegat i avui inaugurarem en aquesta sala noble de la casa dels Julians, la que d'ara endavant s'anomenarà Sala Damià Mollà.

La citada col·lecció de llibres està formada per més de 3.000 volums dels quals un 60 % són de caire professional i un 40 % de literatura general.

Dels professionals, un 60 % toquen temes de Sociologia i dintre d'aquests sobre un 20 % estan dedicats a Sociologia Urbana (ciutat i territori), un 10 % a Sociologia Política i Moviments Socials, un 10 % a Sociologia general, un 5 % a Clàssics de la Sociologia i un altre 10 % a Economia, Història, Dret i publicacions personals o col·lectives amb altres professors de les Facultats d'Economia i de Sociologia de València.

Dels de literatura general podríem destacar sis apartats: 1.- Novel·la històrica. 2.- Clàssics universals. 3.- Generació del 98. 4.- Guerra i postguerra. 5.- Autors sud-americans. 6.- Principals novel·les del segle XXI.

Esperem que la donació de Damià siga un fructífer exemple i que el poble sàpiga agrair la seua magnanimitat fent un us continuat del fons que avui inaugurarem.

Damià, moltes gràcies per la teu magnànima decisió,

josep villarrubia juan

President del Centre d'Estudis Locals

(El CEL de Bocairent)